נושא: מועדים · פורים

בן עיר ובן כרך

ומהיכן קורא אדם את המגילה

משנה מגילה, פרק ב משנה ג

מצגת לימוד והכנה לבגרות · כיתה י"ב

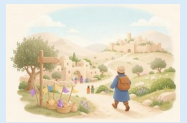

נוצר בבינה מלאכותית

בואי נחשוב רגע

נוסעים בפורים: מתי קוראים?

בֶּן עִיר בִּכְרַךְ: גר בעיר פתוחה, ונמצא בעיר מוקפת חומה.

בֶּן כְּרַךְ בְּעִיר: גר בעיר מוקפת חומה, ונמצא בעיר פתוחה.

מָה קוֹבֵעַ? המקום שבו אני נמצא, או המקום שאליו אחזור?

מילון מילים קשות

לפני שקוראות את המשנה, נכיר את המילים

עִיר (פְּרָזִים)

מקום פתוח בלי חומה. קוראים בי"ד באדר.

כְּרַךְ

עיר מוקפת חומה מימות יהושע בן נון. קוראים בט"ו (שושן פורים).

עָתִיד לַחֲזוֹר

מתכנן לחזור למקומו.

קוֹרֵא כִּמְקוֹמוֹ

קורא ביום של המקום שלו.

קוֹרֵא עִמָּהֶן

קורא יחד עם אנשי המקום שבו הוא נמצא.

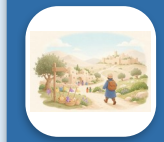
יוֹצֵא יְדֵי חוֹבָתוֹ

קיים את המצווה.

המשנה

קראי לאט. כל צבע הוא חלק אחר במשנה

חלק א
מקום הקריאה

בֶּן עִיר שֶׁהָלַךְ לִכְרַךְ וּבֶן כְּרַךְ שֶׁהָלַךְ לְעִיר, אִם עָתִיד לַחֲזֹר לִמְקוֹמוֹ, קוֹרֵא כִּמְקוֹמוֹ. וְאִם לָאו, קוֹרֵא עִמָּהֶן.

חלק ב
מאיפה קוראים

וּמֵהֵיכָן קוֹרֵא אָדָם אֶת הַמְּגִלָּה וְיוֹצֵא בָּהּ יְדֵי חוֹבָתוֹ, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, כֻּלָּהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, מֵאִישׁ יְהוּדִי (אסתר ב ה). רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, מֵאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה (אסתר ג א):

מקור: משנה: נוסח מנוקד שאומת מול ספריא (לפי חומר ההכנה)

חלק א: המקום או הכוונה?

"אם עתיד לחזור למקומו, קורא כמקומו. ואם לאו, קורא עמהן"

עָתִיד לַחֲזוֹר ✓

קורא כמו המקום שלו (כמקומו).

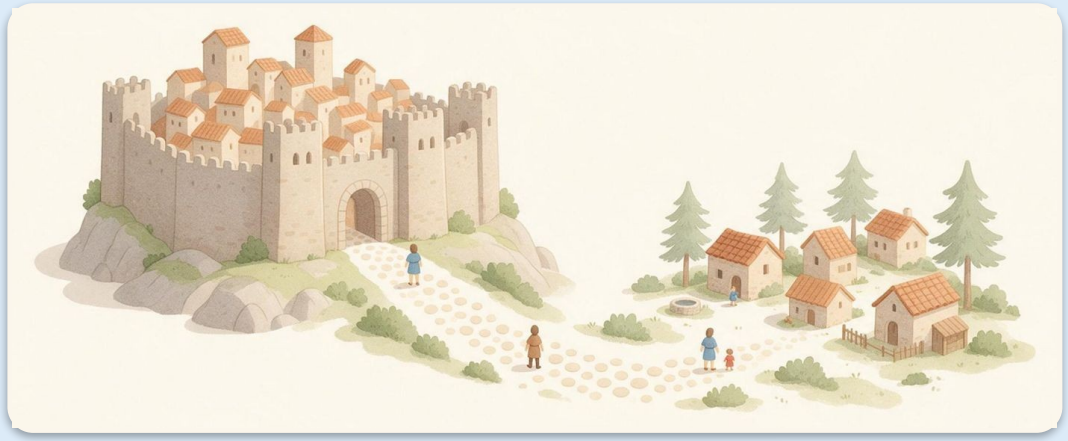
לֹא עָתִיד לַחֲזוֹר

קורא יחד עם המקום שבו הוא נמצא (עמהן).

שורה תחתונה: הכוונה שלו לחזור היא שקובעת.

הקשר למשנה א, א: כרכין המוקפין

חזרה קצרה

כְּרַכִּים מוּקָפִים

מוקפים חומה מימות יהושע בן נון: קוראים בט"ו (שושן פורים).

פְּרָזִים

עיירות פתוחות: קוראים בי"ד.

שורה תחתונה: לכן: בן כרך = ט"ו. בן עיר = י"ד.

חלק ב: מאיפה מתחילים לקרוא?

שלוש דעות במשנה

מי אומר?	מאיפה?	למה דווקא שם?
רבי מאיר	כֻּלָּהּ	כל שלב בסיפור הוא חלק מהנס.
רבי יהודה	"מֵאִישׁ יְהוּדִי" (אסתר ב, ה)	כאן מתחיל סיפור מרדכי וההצלה.
רבי יוסי	"מֵאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה" (אסתר ג, א)	כאן מתחילה עלילת המן והגזירה.

✓ **להלכה:** כרבי מאיר. קוראים את כל המגילה.

שאלה למחשבה

מתי צריך את כל הסיפור, ומתי מספיק חלק ממנו?

רמז: מתי דבר לא מובן התברר בהמשך כחלק מתמונה גדולה?

כתבי כמה שורות במחברת, ושתפי את החברה שלידך.

מה חשוב לזכור

סמני וי על כל שורה שאת כבר יודעת להסביר בעל פה

- ✓ בן עיר = י"ד באדר. בן כרך (מוקף חומה מימות יהושע) = ט"ו באדר.
- ✓ עתיד לחזור למקומו: קורא כמקומו. לא עתיד לחזור: קורא עמהן.
- ✓ רבי מאיר: כולה. רבי יהודה: "מאיש יהודי". רבי יוסי: "מאחר הדברים האלה".
- ✓ להלכה: כרבי מאיר. קוראים את כל המגילה.
- ✓ פרסומי ניסא: מפרסמים את כל פרטי הנס מתחילתם ועד סופם.

שאלות בסגנון בגרות

עני במחברת. צטטי מן המשנה, והסבירי במילים שלך

1 א. מה דינו של בן עיר שהלך לכרך ועתיד לחזור? ומה אם אינו עתיד לחזור?

ב. מה השיקול שקובע אם יקרא בי"ד או בט"ו?

2 א. מהן שלוש הדעות מהיכן קורא אדם את המגילה?

ב. הסבירי את הנימוק של כל תנא לנקודת ההתחלה שבחר.

אתן מוכנות!